

ONDRUSKA

Ruuskanen-Ruuska sukuseuran sukuviesti no 13

huhtikuu 2011

Sukuseuramme tunnus on rauhoitettu riihipetäjä, joka kasvaa Siilinjärven Kuuslahdessa, Rannan Asikkalan pellolla.

Lehtemme on saanut nimensä sukunimenne lähtökohtana olevasta nimestä Andreas, jonka toinen muoto on Ondrei, Ondruska. Tästä muotoutuivat vähitellen Ruska, Druska ja Ruskain sekä vuosisatojen aikana Ruuskanen ja Ruuska.

Lehtitoimikunta:

Raija Peltola
raija.peltola(at)pp.sonera.net
Marita Nygrén
marita.nygren(at)gmail.com
Markku Ruuskanen
markkuj.ruuskanen(at)kolumbus.fi

Sukuviestiin osoitetut jutut osoitteeseen:
ondruska.sukuviesti(at)gmail.com

Ondruska 13, huhtikuu 2011

Ajankohtaista	2
Pääkirjoitus	3
Korjauksia ja lisäyksiä sukukirjaan 20.2.2011.....	4
Sukukokousasiaa	5
Halsua hallintomyrskyn silmässä	6
Kirjanurkka	8
Kulttuuri- ja matkailutarjontaa tiedoksi.....	11
Tarinoita vuosikymmenten takaa.....	13
Sananiekkoja sadan vuoden takaa.....	15

Ajankohtaista

On jäsenmaksujen keräämisen aika. Lehden mukana tulee jäsenmaksulomake. **Muistathan maksaa jäsenmaksusi toukokuun loppuun mennessä!**

Avasimme lehdessämme **Kirjanurkan**, jossa on tarkoitus esitellä sukumme historiaan ja elämään liittyviä mielenkiintoisia kirjoja ja muita julkaisuja. Usein nämä ovat erilaisia kylä- tai kotiseutukirjoja, joihin ei välttämättä yleisessä

kirjastossa törmää. Siksi toivomme sukuseuramme jäseniltä **kirjaesittelyjä tai -vinkkejä** tällaisista julkaisuista.

Jutut pyydämme toimittamaan mieluiten rtf- tai txt-muodossa osoitteeseen ***ondruska.sukuviesti(at)gmail.com***

Lehtitoimikunnan jäsenten sähköpostiosoitteet löytyvät sivun yläosasta. Markun ja Maritan osoitteet ja puhelinnumerot lehden takakannesta.

Pääkirjoitus

Toinen vuosikymmen tästä vuosituhannesta on hyvällä alulla. Tätä vuotta ajatellen kevät on jo pitkällä ja kesää odotellaan. Talvi oli niin luminen, että Helsingissä mitattiin johonkin aikaan alkutalvesta Suomen lumiennätys. Pakkasia oli myös tasaiseen tahtiin, joten vanhan kansan sääennustajien mukaan pitäisi olla kaunis ja lämmin kesä. Lämmin kesä oli edellinenkin, tulevaa en pysty taidoillani ennustamaan.

Sen osaan kyllä ennustaa, että Markulla sukututkimus jatkuu entiseen tahtiin ja innostuksella. Sukukirjan painamisen jälkeen on hän kirjannut tietokoneelleen uusia ihmisiä sukutauluihin jo yli kaksituhatta henkilöä.

Kylmää vettä sukututkijoille "tuli niskaan ainakin sangollisen verran" KHO:n päätöksestä, että 1900 luvun tietoja seurakunnista saavat sukututkijatkin vain lähettämällä sinne kirjeen ja pyytämällä ko. tietoja. Itsekin vähäisessä määrin tällaisia tietoja pyytäneenä tiedän tunti-veloituksena sen hinnakkuuden ja ajallisen hitauden. Käytännössä sukututkimus jumiutuu siltä osin pahasti. Kirkkohallitus on seurakuntiin lähettänyt KHO:n päätöksen tiedoksi ja noudatettavaksi. Sukututkijat eivät onneksi ole jääneet toimeettomiksi, vaan ovat tehneet lakialoitteen asiailan korjaamiseksi. Toivotavasti uusi Eduskunta ottaa mahdollisimman nopeasti siltä osin lakimuutoksen käsiteltäväkseen. Maaliskuun loppupuolella

Helsingissä pidetyssä hallituksen kokouksessa päätöksien suhteen menimme taas eteenpäin niin, että olemus alkaa vähitellen tuntua kuin "vuosikymmeniä" vanhassa sukuseurassa. Seuraava sukukokous pidetään kaksipäiväisenä Järvenpäässä Hotelli Scandicissa 4-5.8.2012. Ennakkotietoa tästä ja muusta ohjelmasta on toisaalla tässä lehdessä. Työelämässä olijojen on hyvä laittaa muistiin päivämäärät tulevia lomasuunnitelmia varten. Viiri tulee myyntiin sukukokouspäivänä ja "omilla" postimerkeillä kirjoitettuja voimme lähettää näillä näkymin jo reilusti ennen sukukokousta.

Sukukirjojen myynti jäsenistölle ja osin ulkopuolisillekin on sujunut niin hyvin, että osia I ja III on jäljellä "riittävästi", mutta osaa II tätä kirjoittaessani vain 6 kappaletta. Täydennystä on tulossa vasta syksymmällä, joten tilatkaa loputkin kakkososat luettavaksi. Sukukirjasijoitus ei ole hukkainvestointi.

Tämän kirjeen liitteenä on tilillepanokortti jäsenmaksua varten. Vaikka emme olekaan rahan suhteen pulassa, toivomme maksun suorittamista kuitenkin määräpäivään mennessä.

Toivotan kaikille aurinkoisen lämmintä kevättä ja kesää. Tavataan viimeistään seuraavassa sukukokouksessa Järvenpäässä.

Asko Ruuskanen, puh. 0500 759250,

[asko.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:asko.ruuskanen(at)kolumbus.fi)

Hallituksen kokouksessa 28.03.2011 puheenjohtaja Asko Ruuskanen luovutti hallituksen ensimmäiselle puheenjohtajalle Pirkko Ruuskanen-Parrukoskelle sukuseuran laatalla varustetun viirin. Asko Ruuskanen totesi Pirkon toimineen jäsenenä sukuseuran perustamista valmistelleessa toimikunnassa ja sukuvaakuna-toimikunnassa. Pirkko Ruuskanen-Parrukoski kiitti seuran hallitusta huomionosoituksesta. Pirkko totesi puheenjohtajan tehtävän olevan ylläpitää suvun eetosta (periaatteita, ryhdikkyyttä) ja hän toivotti hallitukselle hyvää jatkoa työssään.

Korjauksia ja lisäyksiä sukukirjaan 20.2.2011

RUUSKANEN-RUUSKA SUKUKIRJAT 1-3

SUKUKIRJAN OSA I

Sivulla 60 kappale Talvisota alkaa tekstillä:
- Marraskuun 11. päivänä 1939 Neuvostoliiton tykistö
* Pitää olla: Marraskuun 30. päivänä 1939

Sivulla 79 Korjaus viitteisiin
* Viite 1. pitää olla Savon sannoo ja Hämeen huuto. Säviän ja Taipaleen kylähistoria
* Viite 2. pitää olla Koistinen-Mandalios Riitta: Savon naisen herääminen. Lotta Svärd-järjestön lottien ja pikkulottien toimintaa Ylä-Savon alueella vuosina 1918-1939
- Viite 3. sisältyy ilmeisesti s. 80-82 Liikennöitsijä Viipurista tekstiin (Anja varmaan voi vastata tähän)

- Tarkistettava myös sivun 82 viite 1.

Sivulla 80 viimeinen kappale neljäs ja viides rivi:
- Vuonna 1926 Jalmari avioitui Säkijärveltä kotoisin olleen Aune Pöyhösen kanssa...
* Pitää olla ... Aune Pöntysen kanssa

Samalla sivulla 80 viimeinen rivi:
- Vuonna 1934 hän päätti perustaa oman yrityksen ...
* Pitää olla: Vuonna 1927

SUKUKIRJAN OSA II

Sivulla 143 yläalidassa taulussa 538 lasten syntymäajat
- Linnea Rosa on 17.8.2003, pitää olla 18.7.2003
- Helmi Viola on 30.5.2007, pitää olla 31.5.2007

Sivun 497 yläalidassa on Adiel Ruuskasen perhekuva. Kuvateksti:

Adiel Ruuskasen perhe ja sisaruksia. Takana vasemmalta Erkki, Ferdinand, Adiel ja Olga Ruuskanen. Edessä vasemmalta Pekka Ruuskasen ensimmäinen vaimo Eeva o.s. Suhonen, Pekka Ruuskanen, Saara Ruuskanen, Adielin vaimo Siiri o.s. Virtanen sylissä poikansa Erkki. Kuva on todennäköisesti vuodelta 1924.

Sivun 520 kuvateksti :

Eerikki Ruuskasen perhe. Kuvassa takana vasemmalta Ferdinand, Aatu, Erkki, Paavo ja Vilho Ruuskanen. Edessä vasemmalta Adiel Ruuskasen vaimo Siiri, Adiel sylissä poikansa Erkki, Eerikki sylissä Lempi Ruuskanen, Eerikin toinen vaimo Eeva Liisa o.s. Karppinen sylissä Hilma ja vieressään Heikki Ruuskanen. Kuva on vuodelta 1924.

SUKUKIRJAN OSA III

Sivulla 8 taulussa 4 neljännen rivin alussa oleva sukupolvea merkitsevä merkki "V" on tarpeeton. Viides sukupolvi alkaa vasta riviltä 7.

Sukukokousasiaa

Ikaalisten sukukokouksen evästyksiä hallitukselle

- **Isännänviiri**

Asko Ruuskanen on valmistellut asiaa. Isännänviiri julkistetaan seuraavassa sukukokouksessa Järvenpäässä. Tarjous pyydetään sillä periaatteella, että viirejä olisi kolmea kokoa kuuden, kahdeksan ja yli 10 metrin lipputankoa varten. Tarkemmat tiedot hintoineen seuraavassa lehdessä, mutta tässä on hieman esimakua.

- **Postimerkki**

Seppo Ruuskanen on valmistellut asiaa ja ohjeet postimerkin tilaamiseen tulevat seuraavassa lehdessä

- **Adressi**

Markku Ruuskanen on valmistellut asiaa. Todettiin, ettei adressille ole tässä vaiheessa riittävää kysyntää joten asian käsittely siirrettiin tulevaisuuteen Järvenpään sukukokouksen jälkeiseen aikaan.

Vuoden 2012 sukukokous

Seuraava sukukokous pidetään 4.-5.8.2012 Järvenpäässä Hotelli Scandicissa, joka sijaitsee hyvien kulkuyhteyksien päässä noin 100 m Järvenpään asemalta.

Lauantai-iltapäivälle sukukokouksen jälkeen on suunnitteilla opastettu kiertoajelu Tuusulan Rantatien kulttuurimaisemiin, kuten Ainola, Halosenniemen taiteilijakoti, Aleksis Kiven kuolinmökki. Kiertoajelu voisi poiketa myös Rosvo-Ruuskasen kiinnijäämispaikalla. Hotelli Krapin yhteydessä toimii kesäteatteri, jonka tarjonta myös selvitetään.

Sunnuntaipäivän ohjelmaa valmistellaan perinteen mukaisesti: seppeleen lasku Tuusulan kirkon yhteydessä olevalle sankarihaudalle ja osallistuminen Tuusulan vanhassa kirkossa pidettävään jumalanpalvelukseen.

Näistä sekä sukukokouksen tarkemmasta ohjelmasta ja sisällöstä tiedotamme seuraavissa lehdissämme sitä mukaa kun asiat varmentuvat.

TAITOLIPPU

HARRI RÄNTÄNEN HERALDIKKO PUHELIN 0500 627 907
TAITOLIPPU@SUOMI24.FI

**Lähde: Helsingin Sanomat 5.1.2011 s. 3 ja 5.
Markku Ruuskanen**

Ruuskiensa yksi sukuhaara on pitkään asunut Halsualla. Sukuviestimme numerossa 3 kerroimme 1600-luvulla Saarijärvellä talollisena olleesta Olavi Ruuskasesta, jonka sukunimi muuttui myöhemmin Ruuskaksi. Hänen jälkeläisenä Erkki Laurinpoika Ruuska tuli vävyksi Vetelin Halsuan kylän Karvosen taloon. Halsuan Ruuskat ovat hänen jälkeläisiään.

Suomesta on tullut sekavien organisaatioiden maa Helsingin Sanomien jutun mukaan. Jutussa on käsitelty esimerkkitapauksena Halsua kuntaa, jossa tällä hetkellä on 1300 asukasta.

Ei se aina ole se kuuluisa Pihtiputaan mummo, jonka hyväksi uudistuksia tehdään, aluetieteen professori Markku Sotarauta kommentoi monenkirjavista tahoista koostuvaa hallintoverkkoa. Samalla kun kuntakenttää on mullistettu, on synnytetty uudet aluehallintovirastot eli avit ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset eli elyt. Muutoksen rytmi on ollut nopea, yrittäjä Kullervo Mastokangas myöntää. Syntyperäinen halsualainen ei enää saa yrittäjäpalveluita kotikunnastaan vaan kuntien yhteiseltä yrittäjäneuvojalta.

Sama koskee lähes kaikkia Halsuan käyttämiä palveluita. Kunta on ääriesimerkki siitä, kuinka moneen paikkaan peruspalvelut ja valtionhallinnon alueelliset palvelut ovat revenneet. Maakunnissa aletaankin jo potea turnausväsymystä jutun mukaan.

Asiantuntijat uskovat, että hallintorajojen muokkaus jatkuu edelleen. Valtion puolella kaiken nähdään selkeytyvän, mutta kunnissa asiasta ollaan ihmeissään. Professori Sotarauta toteaa, että hallintoa on uudistettu menen ja

tullen edestakaisin. Seurauksena on hämmennystä, vaikka oleellista olisi, mistä palvelut löytyä.

Aluehallintouudistuksen arviointia tekevä dosentti Ilmari Karpi toteaa, että todennäköisesti hallintoalueet suurenevat edelleen. Hallintokehityksen dynamo on Valtiovarainministeriössä. Ministeriössä uskotaan, että kehityskulku kirkastaa palveluita. Monenkirjavat palvelualueet peittyvät jatkossa yhdistettyjen asiakaspalvelupisteiden taakse ja osana palveluita on - nettisivusto.

Halsua kuuluu tällä hetkellä Länsi- ja Sisäsuomen aluehallintoviraston alaisuuteen, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eli elyn piiriin, Keski-Pohjanmaan maakuntaan, Länsi-Suomen veroviraston piiriin, Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoidon ja peruspalvelukuntayhtymän piiriin, Keski-Pohjanmaan koulutus- ja kulttuurikuntayhtymän piiriin ja Kaustisen seutukuntaan. Kelan piirinä on Länsi-Suomen aluekeskus, tullipiirinä on Läntinen tullipiiri, maistraatti on Kokkolassa, Metsäkeskus on nimeltään Etelä-Pohjanmaan metsäkeskus, oikeusapua voi hakea Keski-Pohjanmaan käräjäoikeudesta, Vaasan hovioikeudesta, Vaasan hallinto-oikeudesta, Pohjanmaan syyttäjänvirastosta, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ulosottovirastosta ja lähin valtion oikeusaputoimisto on Kokkolan oikeusaputoimistossa.

Halsuan naapurikunnasta Kaustiselta seutukuntajohtaja Petri Jylhä toteaa, että nyt meidän asioitamme käsitellään kolmessa elyssä. Kyllä asiat toimivatkin, mutta aktiivinen ja hereillä saa olla. Muutosväsymystä on Jylhän mukaan ilmassa ja sitä pohditaan välillä, kuinka paljon järkeä näissä asioissa on.

Vetelin Halsuan kylän Ruuskassa asui vuosina 1710-30 Heikki Ruuska ja hänen poikansa Heikki Ruuska perheineen. Heidän jälkeensä

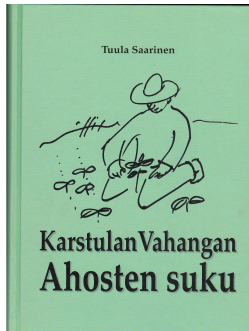
Ruuskassa asui mm. vävy Jaakko Kustaanpoika, joka mainitaan kuudennusmieheksi vuonna 1825. Vuonna 1865 syntynyt Kalle Ruuska muutti Amerikkaan ja hänen poikansa Wiljo Hjalmar vuonna 1924 Kälviälle. Kallen toisella pojalla Väinöllä oli kolme tytärtä ja yksi poika, joiden jälkeläisiä on esitetty Sukukirjan III osassa sivuilla 140-143. Halsuan Ruuskassa asui myös vuonna 1752 syntynyt Erkki Ruuska, jonka tytär Liisa avioitui Jaakko Antinpoika Kolabäckin kanssa.

Vuonna 1676 syntynyt Karin Ruuska avioitui Pietari Juhonpoika Pollarin kanssa. Pietari asui Pollarissa 1703-1708 ja lähti suureen Pohjan sotaan veljensä Tuomaksen kanssa noin 1708. Osa sotaan kootuista Kokkolan ylämaan miehistä karkasi jo Ilmajoella pidetyn nostoväen katselmuksen jälkeen Kurikan Mietaalla ja toinen osa Hauholla, missä Pohjanmaan nostoväki teki kapinan palaten kotiseudulleen maitaan viljelemään. Pääosa niistä miehistä, joita oli otettu Pohjanmaan rykmenttiin, menetettiin sodissa vuosina 1710-14 marsseilla sekä ankarissa ja onnettomissa taisteluissa.

Viimeinen sotatoimi, johon Pohjanmaan miehet osallistuivat, oli Kaarle-kuninkaan epäonnistunut yritys vallata Norjan Trondheim talvella 1718-19. Uutena vuotena 1719 pääosa kenraali Karl Armfeltin johtamasta armeijasta tuhoutui perääntyessään jäätävässä lumimyrskyssä yli tuntureiden, vain seitsemän Kokkolan ylämaan miehen palatessa retkeltä. Palanneiden joukossa oli Pietari Juhonpoika, joka oli ylennyt ensin aliupseeriksi, sitten korpraaliksi ja lopulta tammikuussa 1718 majurin komppanian varusmestariksi. Pietari erosi armeijasta syyskuussa 1719 ja palasi kotiseudulleen sodan jälkeen. Hän oli ottanut sotilasnimekseen vaimonsa kotitalon Ruuskan mukaan Rusk eli Rusch-nimen. Asui Halsuan Tuominiemessä 1731-36 ja 1755-1761 (RK:n mukaan). Hänen pojastaan tuli Tuominiemen talon isäntä ja hänestä polveutuu moni Kokkolan ylämaan asukas.

Karstulan Vahangan Ahosten suku

Tuula Saarinen on sukukirjassaan ottanut esivanhemmiksi Maija Greta ja Henrik Ahosen, jotka elivät Karstulassa pääosin 1800-luvulla ja jotka ovat myös Vahangan Ahosten sukuyhdistyksen esivanhemmat. Tutkimuksessaan hän on selvittänyt esivanhempien esipolvet, myös kaikkien äitien esipolvet, niin pitkälle kuin kirkonkirjat, henkikirjat, Suomen asutuksen yleisluettelo ja muu kirjallisuus ovat antaneet myöten. Lisäksi hän on käyttänyt kirjassaan Vahangan Ahosten sukuyhdistyksen perustajan Eino Ahosen mielenkiintoisia kuvauksia menneiltä ajoilta.

Suvun esivanhempien asuinpaikkoja olivat Karstulan ja Saarijärven sekä Kokkolan ylimaahan alueet, joiden asutuksen kehitystä ja elinkeinoja Saarinen kuvaa 1500-luvun puolivälistä lähtien. Vanhojen karttojen, isäntäluetteloiden ja valokuvien avulla lukijan on helppo orientoitua alueen historiaan.

Esipolvitaulut on tehty erikseen Maija Greta ja Henrik Ahoselle sekä Vilhelmiina-tyttären ja Heikki-pojan puolisoille, jälkipolvitaulut Vilhelmiina ja Heikki Ahoselle. Esipolvitauluissa löytyy tarinoita ja tapahtumia, testamentteja ja omaisuusluetteloita sekä valokuvia ja muuta mielenkiintoista luettavaa, kuten seuraava katkelma:

Kuningas oli määrännyt 1677 vietettäväksi kiitos- ja rukouspäivää syyskuun 5.päivänä. Päivä sattui kiireisimpään puintiaikaan, mutta kaikkien oli sakan uhalla lähdettävä kirkkoon. Niinpä vanhahko ja sairastellut halsualainen

isäntä Hanni Antinpoika laahusti kuuliaisesti jo tiistaina Veteliin. Sen verran myrtynyt Hanni oli, että majapaikassaan hän murahti ihmisten kuullen kiukkuisesti "Niinpä vaivataan ihmisiä makkararukouspäivällä." Sanat kantautuivat jonkun pahansuovan kyläläisen korviin, joka kanteli asiasta papille. Oikeus sitten tuomitsi isännän rukouspäivän loukkaamisesta ja majesteettirikoksesta kahdeksi kuukaudeksi torniin ja vankilaan vedelle ja leivälle.

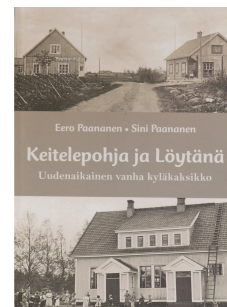
Henkilöluettelot ja neljän sukupolven esipolvitaulut löytyvät lukujen lopusta. Henkilöluetteloiden avulla olikin sitten helppo löytää yhteyksiä oman sukumme esihistoriaan eli Karstulan ja Halsuan Ruuskan sukuhaaraan.

Kirjan lopussa on suvun merkkihenkilöiden lisäksi Eino Ahosen henkilökuvaa ja hänen tarinoitaan ja muita tallenteita.

Tuula Saarinen:
Karstulan Vahangan Ahosten suku
Saarijärvi 2006
463 s.

.....

Keitelelohja ja Löytänä

Keitelelohja-Löytänä kylähistoria on mielenkiintoinen ja värikäs aikamatka luoteisen Viitasaaren menneisyyteen. Tämän EU-tuella rahoitetun kirjan aloite tuli kyläläisiltä, hankkeen toteuttajaksi ryhtyi Keitelelohjan kyläyhdistys ry. ja kylähistorian synnyttämisessä olivat kokeneet kirjoittajat Sini ja Eero Paananen.

Keitele oli valtavan vesialueen Muinais-Päijänteen

osana vielä 8000 eKr. ja kohti nykyistä muotoaan Keitelelohjan-Löytänen alue alkoi muotoutua n. 4000 ekr. Alueella on tehty melko runsaasti löytöjä esihistoriallisista asuinpaikoista mm. Kohisevan-kankaalta, Lapinniemenstä ja Siilinsalosta.

Yksi kirjan lähestymistapa on seutua hallinneiden talojen historia. Tähän talojen ja sukujen historiaa käsittelevään jaksoon on koottu tilojen tapahtumia noin 400 vuoden ajalta. Teksti on helppolukuista ja mielenkiintoista, kuvat, väliotsikot ja tiivistelmät rytmittävät lukemista. Mielenkiintoa tietenkin lisää se, että nimistö on niin tuttua, kun ollaan seuduilla joilla Ruuskia ja Ruuskasia on asustellut enemmänkin.

Toinen lähestymistapa on seutua hallinneiden ammattien historia. Tässä jaksossa käsitellään peruselinkeinojen, kyläkauppojen, käsityöläisten, koulujen, liikenneyhteyksien, postin, puhelimen yms. kehitystä ja vaikutusta ihmisten elämään. Tekstit on kirjoitettu niin mukaansatempaavasti ja konkreettisesti, että kirjaa oli vaikea laskea käsistään. Mielenkiintoa lisää oivallinen murteiden ja sanontojen käyttö väliotsikoinneissa ja tekstien yhteydessä. Keiteleen kuningatar, Ylä-Keitele teki Keitelelohjasta yhden koko Keiteleen keskuspaikoista.

Lukiessani tarinoita kylän suutareista, ompelijoista, räätäleista ja kansanlääkitsijöistä, tuntui välillä kuin olisi itse tuossa ajassa elänyt ja oppinut nuo kaikki taiturit tuntemaan. Esimerkkinä Pietilän isännän omatekoinen yleislääke:

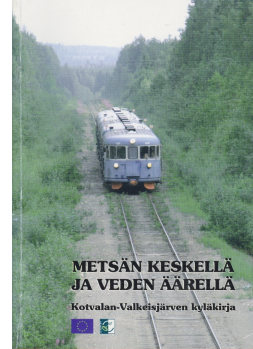
”Pane Gröökkiä viinan sekaan: on hyvää voidetta äkkiajettumiin.”

Nuorisoseura ja työväenyhdistys toimivat aktiivisesti kylillä 1900-luvun alkupuoliskolla. Järjestettiin tansseja, iltamia, julkaistiin lehtiä, järjestettiin kirjoituskilpailuja jne. Teatteria oli siellä ja täällä ja jokapuolella. Parhaaseen aikaan oli näytöskappale kerran viikossa ja oman talon ”kansallisteatterikseen” nuorisoseura sai v. 1924. Keitelelohjan työväenyhdistyksen ensimmäisiin iltamiin v. 1910 leipoi Raatikaisen Hilda nisut.

Eero Paananen, Sini Paananen:

Keitelelohja ja Löytänen
Uudenaikainen vanha kyläkaksikko
Saarijärvi 2010
400 s.

Metsän keskellä ja veden äärellä

Tämän kyläkirjan alkujuuret juontavat vuosien taakse, kun Kotvala-Valkeisjärven kylätoimikunnan jäsenet ja yksittäiset kyläläiset keräsivät talteen muistitietoa ja kuvauksia kylän elämästä ja ihmisistä. Viitasaaren kansalaisopiston perinteenkeruupiirissä 1989-1992 kertyi muisteluja kaikkiaan parikymmentä kasetillista. 2000-luvun puolella kirjan tekeminen sitten toteutui EU-rahoituksen tuella. Kirja on siitä mielenkiintoinen, että siinä kuuluu selvästi kyläläisten ääni ja asiantuntijan näkökulma on jätetty vähemmälle.

Esihistorian, elinolosuhteiden ja asutuksen kehityksen yleiskatsauksen jälkeen kirjassa on valokuvien avulla esitelty kylän talot ja niiden asukkaat. Kirja kertoo kylän elinkeinotoiminnasta lähinnä 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alkupuolella. Ammatinharjoittajissa löytyy siansalvaajia, suutareita, räätäleitä ja muurareita elävine tarinoineen:

Oskari Pasanen oli suutaroimassa Salminiemen talossa. Oskarilla oli hattu käynyt pieneksi, joten hän päätti venyttää sitä. Tarkoitusta varten hän teki pölkyn ja aloitti venyttämään hattua kirveslohjalla takoen. Kirves kuitenkin osui katossa riippuvaan lamppuun ja öljysäiliö meni iskusta rikki. Onneksi ei suutari syttynyt paamaan vaikka öljy valui hänen päälleen.

Höyrylaiva Ylä-Keitele kulki ja rataa rakennettiin, yhdistys ja seuraelämä oli vilkasta tuolloin vuosisadan vaihteessa. Pienviljelijäyhdistykset, työväenyhdistykset, sonniiyhdistys ja ompeluseurat toimivat kukin tahoillaan. Erityisesti sodan aikana hengellisissä seuroissa käytiin ahkerasti. Mielenkiintoista luettavaa on myös opintien tarinat sekä kotikonstein toteutettu terveydenhoito, jota hoitivat verenseisauttajat, hierojat ja lapsenpäästäjät.

Aikojen saatossa kyläkuntaa ovat sivunneet erilaiset sodat kuten Nuijasota ja Suuri Pohjan sota. Kansalaissota kosketti Kotvala-Valkeisjärven kylää, jossa väestö oli torpparitaustaista. Kivijärven puolella oli suojeluskunta, jonka toiminta ulottui kyläkunnan alueelle. Myös talvi- ja jatkosota ovat jättäneet jälkensä ja paljon tarinoita kuten niin monessa muussakin kylässä ympäri Suomen maata.

Huvituksista ja juhlapyhien viettoon liittyneistä tavoista löytyy kerrottavaa eläinnäyttelyineen, vappukulkueineen, tanssilavoineen ja harrastajateattereineen. Nahkasien ja höyhentyynyn valmistaminen onnistuu myös kirjan ohjeiden mukaan. Ruuska-nimi vilahtelee siellä täällä kirjan sivuilla ja kertoo näin omaa tarinaansa sukumme historiasta.

**Metsän keskellä ja veden äärellä
Kotvalan-Valkeisjärven kyläkirja
Maija Hirvonen-Lintunen (toim.)
Valkeala 2004
190s.**

Marita Nygrén

Kävelyretkiä 1930-luvun Viipurissa

Voisin aloittaa jutun Jacob Fresen runolla, tai

säkeistöllä runosta Viipurin muistoille. Suomentanut Toivo Lyy

*Oi synnyinkaupunki, oi elämäni kehto,
sinutko, silmäni avaja, unohtaisin?
Sinutko, aamuni ihana auvon lehto?
Ah en, sen vannoa Sinulle uskallan.
Et edes unhoitu, kun tuoni minut niittää;
Maan alta tomuni Sinua silloin kiittää.*

Nämä sanat ovat varmasti totta, hyvinkin monien sukumme jäsenten kohdalla. Itse olen sen verran nuorempaa polvea, ettei minulla ole omakohtaista kosketusta Viipuriin. Olen vain kerran läpikulkumatalla pysähtynyt torin seutuun ja laivalaiturin ravintolaan tutustumaan. Äitini kyllä useinkin muisteli lapsuutensa Viipuria, mutta olin silloin niin nuori ettei siitä juurikaan muistoja jäänyt.

Kirjan todella upeat kuvat nostavat varmaan monenlaisia muistoja katselijoissa jotka ovat itse kokeneet Viipurin kotikaupunkinaan. Kirjaan kannatta tutustua kaikkien joilla on omakohtaisia kokemuksia Viipurista. Kaupunkia on kuvattu monista tunnetuista ja kiinnostavista paikoista. Elämänmenoa ennen sotia esittäviä, arkkitehtuuria ja kulttuurihistoriallisestikin kiinnostavia kuvia on runsaasti. Niihin on myös liitetty aiheesta kertovia tekstejä.

Kirjan toimittanut Petri Neuvonen on arkkitehti. Hän on valinnut kuvat Eino Partasen lähisukulaisten kanssa, jotka ovat myös kuva-alan ammattilaisia.

Eino Partanen oli erittäin arvostettu valokuvaaja, sekä suomalaisen valokuvauksen pioneereja. Helios-nimisen valokuvaustarvikeliikkeen perustaja ja innokas kehittäjä on suuresti vaikuttanut valokuvausharrastuksen leviämiseen koko kansan pariin.

**Eino Partasen valokuvia.
Toimittanut Petri Neuvonen.
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura,
Helsinki 2010.**

Suosittelen kaikille Viipurista kiinnostuneille.

Raija Peltola

Ruuskanen Railio Klubi

Ruuskanen Railio Klubi aloitti toimintansa 13.1. Kapsäkin teatterisalissa Helsingissä. Avajaisissa kuultiin Kapsäkin lauluntekijöiden lauluja. Illan aikana lavalle nousivat Maija Ruuskasen ja Veera Railion lisäksi Yrjänä Sauros, Ida Backer, Saana Liikanen, Ahti Paunu ja Ruuskanen Railio Strings -jousikvartetti.

Ruuskanen Railio Klubilla esiintyy kerran kuussa torstaisin mielenkiintoisia, sielukkaita artisteja pienellä kokoonpanolla. Ilmassa väreilee ripaus teatterin taikaa eikä lauluja tarvitse kuunnella kuivin suin.

Helmikuussa vieraili blueskuningatar Erja Lyytinen, maaliskuussa kitaravirtuoosi Marzi Nyman ja huhtikuussa valloittava Mikko Kuustonen. Toukokuun klubi-illasta on tiedote ohessa.

Ruuskanen Railio Klubi

Jousikvartetin samettista sointia ja rytmistä iskevyyttä: Ruuskanen, Railio & Strings
Ruuskanen Railio Klubilla kuullaan mielenkiintoisia, sielukkaita artisteja pienimuotoisella akustisella kokoonpanolla. Klubilla soitettavaan musiikkiin voit vaikuttaa lähettämällä kappaletoiweesi etukäteen sähköpostilla osoitteeseen klubitoiveet@gmail.com.

Liput 15€

www.lippu.fi

www.kapsakki.fi

Milloin to 12. touko 20:00 - 21:30 Helsinki

Missä Kapsäkin Sali, Hämeentie 68,
Helsinki

Huom.! Seuraavalla sivulla olevan Viipurinmatkan järjestävät ilmoituksen alussa olevat järjestöt, joten Ruuskanen-Ruuska sukuseura ei osallistu matkan järjestelyihin.

Karjalan Liitto, Karjalaisten sukuyhteisöjen liitto, Karjala-lehti, Sukuseurojen keskusliitto ja Sukuviesti-lehti kutsuvat mukaan sukuja, sukuseuroja sekä pitäjäseuroja Suvut kohtaavat Viipurissa - tapahtumaan Viipurissa 29. - 31.7.2011

”Sellanen ol Viipuri karjalaisten kaupunki ...” Pyöreän tornin hämärässä... Monrepos-puisto, Viipurin linna, Lallukan talo, Aallon kirjasto □ paljon tuttua kaikille suomalaisille, rakas kaupunki karjalaisille.

Suvut kohtasivat viime kesänä Käkisalmissa ja nyt on vuorossa tapaaminen Viipurissa.

Ennen yhteistä kokoontumista Viipurissa tai kokoontumisen jälkeen, on mahdollisuus tehdä suvuittain retki omaan kotikylään. Jokaisessa bussissa on ”oman kylän, pitäjäseuran asiantuntija”, joka kertoo pitäjän suvuista, tapahtumista ja historiasta.

Yhteinen sukujen tapahtuma alkaa lauantaina 30.7. aamupäivällä kirkkokonsertilla ja iltapäivällä kokoonnutaan Monrepos-puistoon nauttimaan yhteinen Piknik-lounas.

Oma eväskori lempijuomineen ja villteineen! Puistossa on tunnelmaa ja ohjelmaa on tarjolla kaikenikäisille: kamarimusiikkia, sirkustaidetta, haitarinsoittoa, laulua, leikkiä... Päivän päätteeksi on kaupunkisuunnistus □ kävellen tutustutaan viipurilaisiin sukuihin, taloihin ja tapahtumiin. Mahdollisuus on varata kolmen, kahden tai yhden päivän matka. Matkan voi tehdä bussilla, junalla tai viisumivapaasti laivalla.

Varaa paikat omalle ryhmällesi mahdollisimman pian Lomalinjasta. Rääätälöimme matkan tarpeittenne mukaan. Tapahtumiin pääsee etukäteen ostetulla TAPAHTUMAPASSILLA. Huom! Paikkoja on rajoitetusti!

Matkojen sisältö ja hintaan sisältyvät palvelut vaihtelevat.

Kaikkiin matkoihin on ryhmällä mahdollisuus ostaa lisäpalveluja lisämaksusta € / hlö.

- yhden hengen huone (saatavilla rajoitetusti)
- illallinen hotellissa tai lounas hotellissa 20 €
- lounas/päivällinen laivalla, ennakkoon ostettuna 16 €
- ohjelmallinen illanvietto ja juhlaillallinen Pyöreässä Tornissa 38 €
- opastettu tutustuminen Eremitaasiin 9 € (Pietarin Eremitaasin sivumuseo)
- opastettu tutustuminen Viipurin linnaan 5 €
- kotiseuturetket paikallisilla takseilla
- mahdollinen Venäjän konsulaatin viisumihankinnan ulkoistamisesta johtuva viisumin hinnankorotus 21 €

HUOM. suosittelemme oman lisävakuutuksen ottamista.

Kaikki ajat ovat paikallisia. Venäjän aika + 1 tunti.

Lisätietoja

Karjalan Liitto Saija Pelvas
saija.pelvas@karjalanliitto.fi
09 7288 1715

Karjalaisten sukuyhteisöjen liitto

Eija Hatakka-Peltonen
[eija.hatakka-peltonen\(at\)pp6.inet.fi](mailto:eija.hatakka-peltonen(at)pp6.inet.fi)
050 5125 557

Karjala-lehti Tuula Eskelinen

[tuula.eskelinen\(at\)karjala-lehti.fi](mailto:tuula.eskelinen(at)karjala-lehti.fi)
05 5414 631

Sukuseurojen Keskusliitto ja

Sukuviesti-lehti

Eine Kuismin, toimisto(at)suvut.fi
09 4369 9450

Varaukset: Ratinanlinna, Aleksanterinkatu 32,
33100 Tampere, p. 010 289 8100,
010 289 8101 (ryhmät),
lomalinja(at)lomalinja.fi

Juho Edvard ja Lempi Maria Ruuska

Tämä on muistelmä kahden urheilullisen karjalaisnuoren tapaamisesta ja yhteisestä taipaleesta sodan ja evakkoaikojen melskeessä, niin kuin olen sen lukenut erilaisista kirjoituksista, lehtileikkeistä ja vähän myös kerrottuna.

KUVA LOTTA SVÄRD - lehdessä.

Juho Edvard Ruuska asui silloin Kanadassa, kun hän näki kuvan lehden kannessa. Siinä oli kuvattuna nuori ja kaunis hiihtäjätyttö. Edvard kiinnostui työstä ja kirjoitti hänelle. Kirjeenvaihto johti tapaamisiin ja rakastumiseen. Juho Edvard tuli pois Kanadasta ja he menivät naimisiin v.1932. Siitä alkoi pitkä ja vaiherikas yhteinen elämä, joka päättyy Turussa v.1975, Edvardin kuolemaan. Lempi elää vielä lähes kaksikymmentä vuotta Turussa.

Juho Edvard Ruuska, s. 12.7.1892 Kaukola Suokkala1.

Reipas nuorukainen oli innokas urheilija. Hän osallistui Kaukolan Visan voimistelu- ja urheiluseuran toimintaan monipuolisesti. Hän voitti useita hiihtomestaruuksia Viipurin piirissä ja myöhemmin myös Saksassa, jääkärien hiihtomestaruuden. Kanadassakin hän voitti joitakin hiihtokilpailuja.

Juho Edvard toimi suojeluskunnassa ja oli myös jääkärikoulutuksessa Saksassa. Sotien ajan hän oli mukana puolustamassa isänmaataan. Arvoltaan hän lienee ollut vääpeli. Jääkärimitalit ovat sotilas.... ??? Hiihdon mitalit ja kunniakirjat on Helsingin jossain Urheilumuseossa tai toimistossa???

Lempi Maria Asikainen, s. 24.10.1906 Parikkala Rökkösenmäen torppa.

Hän oli reipas tyttö, joka osallistui kaikkiin talon töihin jo aivan nuorena. Jopa rahdinajoon hevosella 10-vuotiaasta alkaen, isänsä ja veljiensä kanssa.

Koulumatkaa kertyi kuusi kilometriä suuntaansa. Sitä kuljettiin kävellen ja talvella hiihtäen. Siitä varmaan hän sai kipinän hiihtoharrastukseensa.

Erilaisia kilpailuja järjestivät nuorisoseurat, suojeluskunta yms. Noin 19-vuotiaana hän aloitti kilpailemisen ihan tosimelessä. Harjoittelemisesta kävi kaikki se työ ja juokseminen metsissä ja pelloilla, sekä voimistelu.

Vähitellen alkoi tulla suurempiakin voittoja kilpailuissa. Salpausselällä vuosina 1928, -29, -31 ja Suomen Mestaruudet vuosina 1928 ja 1929.

YHTEINEN TAIVAL

Häät pidettiin Parikkalan Sorjossa, Lempin kotona. Vihkimisen jälkeen nuoripari lähti Edvardin omalla autolla Kaukolan Kaarlahteen, Edvardin kotitalalle, jonne Lempi meni miniäksi. Matkasää oli ollut kovin tuulien ja myrskyisiä.

Edvard ei ollut kiinnostunut maanviljelystä, vaan ryhtyi liikealalle, vakuutustarkastajaksi. Siksi he muuttivat ensin Viipuriin ja sieltä edelleen Helsinkiin. Tämä tapahtui ennen sotia.

Lapset syntyivät monissa eri paikoissa. Ensimmäinen lapsi Raimo Juhani syntyi Kaukolassa (Kaarlahti) 1933, Sari Maria, Viipurissa (kirjassa Helsinki?) 1935, Ilkka Jouko Uolevi, Kaukolassa (Valkjärvi) 1938, Ritva Tellervo, Huittisissa (Lauttakylä) 1940, Kari Edvard, Kaukolassa 1942, Säde Tuula Sinikka, Koski TL 1945, Sirpa Anneli, Koski TL 1947, Seija Inkeri, Koski TL 1950.

MATKA JATKUU EVAKKOTAIPALEINA

Edvard joutuu sotaan ja muu perhe joutuu lähtemään evakkotaipaleelle. Uuden vuoden

aaton vastaisena yönä 1939, oli perheen lähde Kaarlahdesta evakkoon. He olivat menneet hevosella rautatieasemalle, josta junalla Äetsään. Siellä oli ollut uusi majoitus paikka, Torpan talo. Vastaanotto oli ollut erittäin lämmin, oli Lempi muistellut tilannetta. Maaliskuussa Lempi oli hiihtänyt asemalle, 7km. Hän oli etsiskellyt omia tavaroitaan evakkojen tavarakuormasta. Lähtiessään takaisin hän ei ollut löytänytkaan suksiaan, joten hän oli joutunut kävelemään majapaikkaansa. Joku oli tarvinnut hänen suksensa. Seuraavana päivänä hänen oli pitänyt lähteä synnyttämään tytärtään Ritvaa, Lauttakylään. Synnytyslaitoksella oli mennyt seitsemän viikkoa, kun hänelle oli tullut veritulppa.

Seuraava asunto oli ollut Äetsän voimalaitoksella. Lempillä oli ollut siellä apulainen, koska hän oli ollut sairas ja pieniä lapsia oli jo neljä.

Evakkomatka oli jatkunut Tyrvään Kauniston kartanon muonamiehen asuntoon. Omistaja oli ollut Edvardin jääkärikavereita.

Sieltä he olivat ostaneet pientilan, Velalta-järven rannalta. Peltoa 8 hehtaaria - metsää vähemmän - 2 hevosta ja 4 lehmää. Tila oli myyty, kun olivat päässeet takaisin Karjalaan.

Kari syntyy v. -42

Karjalassa he olivat saaneet olla kaksi vuotta. Juhannuksen alla v. 1944 oli taas tullut lähtö evakkoon. Oli ollut siirryttävä Parikkalan Lampisensuonmäelle. Siellä he olivat olleet naapurin luona muutamia viikkoja. Syksyllä 1944 he olivat muuttaneet Jyväskylän lähelle Oravasaareen, ministeri Tyko Reinikan kartanoon.

SOTALAPSIKSI RUOTSIIN

Raimo ja Ritva olivat lähteneet sotalapsiksi Ruotsiin. Ensin he olivat matkustaneet junalla Turkuun ja sieltä lentokoneella Ruotsiin.

Ruotsissa oloa oli kestänyt 11 kuukautta. Palatessaan Raimo oli osannut vielä vähän suomea, mutta Ritva oli ollut jo ihan ummikko ruotsalainen.

EVAKKOMATKA JATKUU

Oman kodin perhe oli saanut Koski TL:n Tapalan kylästä. Tilan koko 19 hehtaaria peltoa. Edvard oli kotiutunut sodasta ja oli alkanut taas maanviljelijäksi. Tilalla kasvatettiin hevosia. Edvard oli myös jatkanut edelleen vakuutustarkastajana. Lisäksi hänellä oli ollut myös asunnonvälitystoimisto.

Kolme nuorinta lasta oli syntynyt siellä Koski TL:ssä.

Vuonna 1952, perhe oli muuttanut Maariaan (Paju)

Edvard kuoli vuonna 1975 Turussa.

Lempi jäi eläkkeelle ja muutti asumaan sisarensa luokse Turkuun. Siellä hän asui siihen asti kunnes sisar kuoli. Sitten hän oli muuttanut omaan asuntoon Palvelutalo Höveliin. Lempi kuoli 97-vuotiaana, v. 2004 Turussa.

Niin kuin jutusta näkee, on se ollut melkoinen evakkotaival taittavaksi. Kaikista näistä kokemuksista huolimatta Lempi on ollut aina valoisa ja myönteinen ihminen. Hän ei koskaan puhunut pahaa toisista ihmisistä. Hän oli suosittu niissä piireissä missä oli mukana. Mistä hän on ammentanut nämä taitonsa ja voimansa. Hän oli tukeutunut Taivaan Isään, rukoillut esirukouksia lastensa ja muidenpuolesta.

Raija Peltola

Sananiekkoja sadan vuoden takaa

Taustatietoa Osuuskassojen alkuhistoriaa

**Lähde: K.Sillanpää, T. Ålander; Elopelloilta
eukonkanton, Kaskisavuilta keskittämisetuihin;
Sonkajärven Osuuspankki 1908-2008**

Marita Nygrén

Viime vuosisadan alun Suomi oli agraari-yhteiskunta. Maanviljelys, karjanhoito ja metsätyöt rytmittivät ihmisten elämää. Parhaat pellot olivat järvien ja jokien rannoilla ja sinne sijoituivat myös suurimmat talot. Pikkuhiljaa maa alkoi teollistua ja maan rahatalouteen siirtyminen ajoittui 1800- ja 1900- lukujen vaihteeseen.

Tuolloin maataloudesta toimeentulonsa sai kaksi kolmasosaa suomalaisista. Työssä käyvästä maalaisväestöstä noin 40 prosenttia omisti

tilansa tai viljeli sitä vuokrasopimuksen nojalla. Maan vuokraajia oli kolmenlaisia: torppareita, lampuoteja ja mäkitupalaisia. Maanvuokraajaryhmien keskinäiset erot olivat pienet. He erottuivat kuitenkin varsinaisista palkollisista eli rengeistä ja piiosta sekä tilattoman väen suuresta joukosta.

Maatalouden teknistymisen myötä maaseudulla kasvoi uuden pääoman tarve. Suomessa oli ennestään monipuolinen ja vakiintunut talonpoikainen yhteistoimintaperinne, mutta kyläyhteisöjen hajaantumisen jälkeen piti kehittää uusia taloudellisen yhteistoiminnan muotoja. Vuoden 1899 helmikuun manifesti laukaisi osuustoiminnan kansanliikkeeksi. Toiminnan valtakunnalliseksi keskusjärjestöksi perustettiin 2.10.1899 Pellervo-Seura, jonka tavoitteena oli maamiesseurojen avulla kasvattaa maalaisväestöä osuustoimintaan, jonka periaatteiksi muotoutuivat yhteistyö ja yhteisöllisyys, omatoimisuus, avoimuus, rehellisyys sekä vastuullisuus.

Albert Gebhardin maalaus vuodelta 1927
"Kun Suomen osuustoiminnan syntysanat lausuttiin helmikuulla 1899"

Jahvetti Ruuskanen

kuuluu Vaivionniemen Heikki Ruuskasen sukuhaaraan. Hän syntyi 28.2.1864 ja kuoli vuonna 1951. Jahvetti oli elämänsä varrella mukana monenmoisissa yhteiskunnan kehittämisyhtymyksissä. Hyttilään hän oli muiden aktiivien kanssa perustamassa osuuskassaa, jonka hallituksen jäsenenä hän sitten toimi useampia vuosia. Yhteiskunnallisten rientojen ohella Jahvetti paneutui runoiluun, vanhojen runonlaulajien malliin. Tästä esimerkkinä hänen Hyttilän Osuuskassan 10-vuotisjuhlaan kirjoittamansa runo:

Hyttilän osuuskassan 10vuotisjuhlassa Talasharjulla Heinäkuun 1. päivä 1920

*Muistui mulle mieleheni
tässä aika aikaisempi
elämä esiisien
miespolven poistunehen
kuinka toisin toimittihin
siihen aikahan asiat
kun ei ollu osuuskassat
ruokalaitokset ramilla
talonpojan tarpeheksi
penkit oli yksin paikoin
kassat silloin kaupungeissa*

*liikemiehiä likellä
kauppiasten kannatussa
ei sieltä luottoa luvattu
kyntämiehen kysyessä
maanmiehen maksun päälle
eikä tuota tunnettuna
velan kanssa vekseliä
eik ois tainnu talonpojan
luotto siten luonnistoa
lainan saanti laadullensa
velan otto vekselillä
kun ois pankissa paperi
tullut laina langenneeksi
mit ois silloin siepannunna
kontantin kapannunna
tunnusteensa tukkeheksi
kun oli tulot tuiki pienet
rahan saanti rajoitettu
ne oli tieltä tienattava
rahuset rahin ajalla
ei ollut lehmistä lisiä
karjan annista apua
rahan tulolle tukea
siks kun oli tulot tuolla tavoin
hankepuoli hankalata
niin ei tuhlattu tuloja
hullunkurisiin hukattu
maksuttuna ulkomaille
kaikenlaisista kaluista
ei ollut aina asiata
puotiloissa puuhaella
ostoksilla oleskella
jos oli käynti kaupungissa
rahan hankkeeseen halua*

*lyötiin rössyä rekehen
talviaikana tavarat
kaupunkihin kaupattavaks
jos ei tullut tuhansia
usein saatiin satoja
niin tuli kaikki kaunihiesti
joka kolikko kotihin
kun ei matkat maksanehet
rahat menny rautatielle
eli kenpä kesällä
tarvidsi samaten tehdä
malttoi matkan kaupunkihin
venhe se oli vesillä
oma onka käyttämässä
omat nyrkit nyhtämässä
ei se matka maaten tullut
katkennunna kahtomalla
saa sitä saarella levätä
niemen päässä neuvotella
tuulen suunnan tunnustella
piti muistoa mukahan
eväskonttihin kopata
niin ei kukkaro kulunut
matkan varrella vajunut.*

*Kun oli viikko vierähtänyt
työstä lauvantain lakattu
et oli tehtävä tiliä
konsa viikko kasakanin
ei raahittu rahana
tilitellä tieniota
ennen piti se elona
työmiehelle mitata
jyväkaupat kasakalle*

*siihen vielä virkamiehet
melkein kaikki ol kapoilla
sillä ne siltavoudit
susivoudit suorittivat.*

*Vaivahoito vastattiin
kylän huonot huollettiin
antamalla asuntoa
talon perheen parissa
täyshoito hommattiin
eikä verot vetänehet
ulosteet uuvuttanut
kun ei ollut oppipaikat
kansakoulut kaikkialla
osaishan nuo oulut käytä
sekä raahet reissuella
halki maihin matkasivat
merenrantahan menivät
suolanhaun suorittivat
ilman kartan katsomatta
maan tiedon tuntematta
oisi muuten mukihin mennyt
tultu toimehen tuloilla
pienilläkin pärjätynä*

*Kun ois luonto lahjoittanut
aina yhtä aulihisti
avarasti antimensa
et ois saatu sato hyvä
touvoista toivon mukahan
tähkäpäät täyteläiset
vaan kun kohtasi kato
kävi vilu vierahana
pakkanen paleli viljan*

*halla halmehen tuhosi
siitä koitui kova aika
pettuleipä perhelle
joist on ollut muistot mustat
joista vanhat vaikeoitsi.*

*Nyt on muodot muuttunehet
talouselalalla asiat
elintavat entisestä
kaikin puolin pulskemmaaksi
tuo on tullut nyt tavaksi
perinpohjin pinttynynnä
ettei omilla osata
tulla toimeen tuotannolla
talon oman tarvikkeilla.
Tämä tuopi tunnon vaiivan
ikävyyttä isännälle
harmin talon haltijalle.
huolen perheen huoltajalle.
Siitä syyt syvemmmälle
valuuttahan vaikuttavat
rahan kurssin kuolettaen
markan arvon alentaen.*

*Kyllä nyt nyhtäsevät
ulosteot tempasevat
maksut maanviljeliäin
on kunnalla kuluja
menoarviot avarat
vielä verot valtiolle
niitä monen nimelliset
Sitten jos tahdot talojasi
kotijasi kohennella
ettet heitä heittiöksi*

*maita mahoksi jätä
rakennukset rappijohon
siihen kun panet palkkalaisen
raatajan rahan edestä
otappa nyt ojamiesi
eli anna aijanpana
tai kirvesmiestä mielitelittelet
eli muuta muuraria
niin kyllä penni pyörähtää ja
kurin kukkaro näkeepi*

*Ny ehkä elänevät
menot suuret suorittavat
jotenkuten kuittaavat
tukkevat talon tuloille
joil on talo taitavasti
laittuna laatullehen
kaikinpuolin kannattavaks
tulopuolet turvattuna
saatu pellot pehmeäksi
ruoksmults runsahaksi
suot viljelty visusti
karjakanta kehitetty
vasikat hyvin valittu.*

*Vaan jonka on vielä viljelykset
talous takapajulla
pellotkin perin lamassa
niityt vielä vihvilänä
luhdat luikun kasvannassa
suot suven sammaleessa
alakuunnossa asunto
sen pakkaapi pahasti
pyrkii päätä pyörtämähän*

vaikeesti vannehtiipi
pane aivot ahtahalle
kun tinkiipi tilissä
menopuoli pulskemmaksi
purkii tulla pykälätä
taloutehen tappiota
tämä on ilmiö ikävä
merkki huono huushollissa
tästä ois aika ajatella
maanmiesten mietiskellä
mikä tuumma tuotantoa
mikä konsti kohottaisi
tulopuolen pulskemmaksi
talous menojen tasalle
mitä tietä tiluksensa
maansa saisi mahtihinsa
siin on puoli pulmallinen
aivan ensiksi edessä
mistä saada ne sataset
mistä tuleepi tuhannet
pääomat otetahan
maan laitoks lainatahan.
Tämän ovat oivaltaneet
talousmiehemme tajunnut
aika sitten arvannehet
kosk on vuotta vierähtänyt
kymmenkunta jo kulunut
kosk on ollut osuuskassa
pankki paikkakunnallamme
toimien tosi hyväksi
pieneläjän eduksi
siitä luotto luvatahan
aulihisti annetahan
talonpojan tarpeheksi

torpan miehen toimintahan
velka sitten velvoittaapi
lainna maata laittamahian
kyllähän kassa karhuaapi
lainnan tahtooi takasin
aikanansa antamansa
vaan hyvä on pellosto periä
lainna hyvin laitetusta
kyllä markan tekeepi
suoniitty suorittaapi
kustannukset kuittoaapi
koron kansa konsanahan.
Tämähän on ollut vielä lassa
tämäkin Hytttilän osuuskassa
eiköhän luonnonlain mukkaan
syntyissään ou suuri kukkaan
sitä myöten kun ikä karttuu
nuorukaiselle voimat varttuu
niin oli tämänniin kassan
kanssa
pien oli tämäkin alkuansa
siitä ne tätä moittia tahtooivat
monet kerrassaan ylen
kahtoivat
eikä siitä luulleet tulevankaa
kalua
eikä heillä ollut siihen liittyä
halua
eihän lapsella ou aikuisen
voimoo
eikä siltä pitäis liikoja toivoo
vaan nyt kun on täyttänyt
kymmenen vuotta

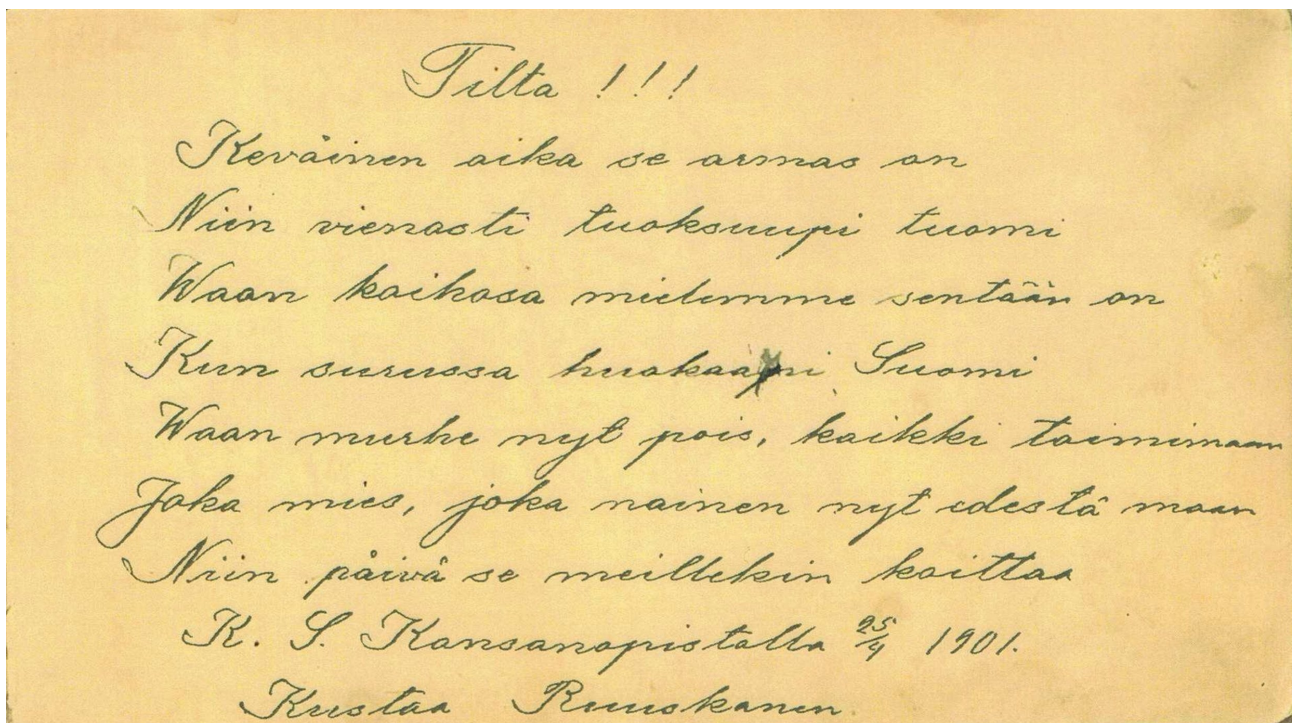
niin onko se elänyt ihan suotta
katotaanpas nyt sen jälkee
eikö ou paljon estänyt nälkee
eikö ou monta rämettä
raivanna
tuhansia syliä oja kaivanna
tehnyt monta uutta sarkkaa
kuivanna suota hallanarkaa
paljon uutta turvetta
kääntänyt
monta tervaskantoa vääntänyt
siihen on vielä ollut myös
usein mukana rakennustyös
entäs kun köyhä lehmän
hankki
kassa oli silloin hällen pankki
eli tarvitsi siementä ostoo
siitä se sai rahat nostoo
eiköhän nämä alkaisi riittee
eiköhän näistä pitäisi kiittee
vaan nythän taitaa ihmeet
näyttee
kun meinoo myllyt ja meijerit
käyttee
uskoisko tuota ennekun näkis
mitenkä tuonkaan kansa
kävis.

**Lämmin kiitos Pyykön Liisalle
Lahteen!**

Kustaa Ruuskanen

syntyi Rantasalmella maaliskuun 23. päivänä 1881. Hän kävi Kansanopistokurssin, maamieskoulun ja maanviljelyskoulun 1900-luvun alkuvuosina. Hän osallistui aktiivisesti yhteiskunnalliseen elämään toimien mm. kunnanvaltuuston jäsenenä Rantasalmella, Mikkelin läänin maanviljelysseuran puheenjohtajana, Mikkelin läänin maakuntaliiton johtokunnan ja liittovaltuuston jäsenenä, Suomen Eduskunnan jäsenenä 1.4.1919-4.9.1922 Mikkelin läänin vaalipiiristä Kansallisen edistyspuolueen eduskuntaryhmässä.

Kansalaisopistovuonnaan 1901 Kustaa kirjoitti Tiltalle, Ruuskasen Markun isoäidille (os. Immonen, Joroisten Kerisalonsaareltä) kauniin kevätrunon, jonka myötä Ruuskanen-Ruuska sukuseuran hallitus haluaa toivottaa lukijoilleen kaunista ja aurikoista kevättä.

Sukuseuran hallituksen yhteystiedot

Puheenjohtaja

Asko Ruuskanen,

Viljelijäntie 16, 70260 Kuopio

Email: [asko.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:asko.ruuskanen(at)kolumbus.fi)

p. 0500-759250

Anja Gustafsson

Koskentie 754, 25560 Koski as.

Email: [anja.t.gustafsson\(at\)gmail.com](mailto:anja.t.gustafsson(at)gmail.com)

p. 040-5842765

Seppo Ruuskanen,

Hoilonkatu 6, 18150 Heinola

Email: [seppoj.ruuskanen\(at\)phnet.fi](mailto:seppoj.ruuskanen(at)phnet.fi)

p. 0400- 770323

Reino Ruuskanen,

Kuuselankatu 31, 04400 Järvenpää

Email: [reino.ruuskanen\(at\)luukku.com](mailto:reino.ruuskanen(at)luukku.com)

p. 041-4601088

Lea Kokko

Ristikkokatu 3 B 19, 00580 Helsinki

Email: [leakokk1\(at\)welho.com](mailto:leakokk1(at)welho.com)

p. 050-5945230

Marita Nygrén

Ratiojankatu 25, 03600 Karkkila

Email: [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com)

p. 040-7089794

Outi Rytönen

Kirkkosaarentie 313, 72400 Pielavesi

Email: [outirytkonen\(at\)suomi24.fi](mailto:outirytkonen(at)suomi24.fi)

Jorma Ruuska

Kylväjätie 2 B 8, 33340 Tampere

Email: [jorma.ruuska\(at\)kolumbus.fi](mailto:jorma.ruuska(at)kolumbus.fi)

p. 040-5418754

Markku Ruuskanen

Vaaratie 4, 05200 Rajamäki

Email: [markkuj.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:markkuj.ruuskanen(at)kolumbus.fi)

p. 050-5729534